Valoració de resultats de d'Inserció Laboral dels estudis d'Humanitats

Resultats UPF de l'Enquesta d'Inserció Laboral de la promoció 2012-2013 realitzada per AQU Catalunya el gener-març de 2017

Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat (UPEQ)

Novembre del 2017

upf. Universitat Pompeu Fabra Barcelona

ÍNDEX

Introducció	3
1.- Situació laboral	4
2.- Qualitat de l'ocupació	8
3.- Formació universitària i feina	14
Conclusions	21

Introducció

L'enquesta d'Inserció Laboral dels Graduats de GRAU la realitza AQU Catalunya cada tres anys. L'enquesta té com a finalitat l'anàlisi de la inserció laboral dels graduats de GRAU del sistema universitari català després de tres anys de la seva graduació.

L'enquesta pregunta per l'ocupació (taxa d'ocupació/atur, temps per trobar la primera feina, vies d'inserció laboral, àmbit laboral, branques d'ocupació, etc.), la qualitat de l'ocupació (si treballen del que van estudiar, funcions que exerceixen, factors de contractació, estabilitat contractual, guanys anuals, satisfacció amb la feina, etc.) i la satisfacció respecte dels estudis realitzats (competències adquirides, utilitat en el lloc de treball, intenció de repetir carrera, mobilitat, etc.).

L'any 2017 s'ha realitzat la sisena edició d'aquesta enquesta entrevistant una mostra dels graduats el curs 2012-2013 de grau (la primera promoció), de llicenciatura i de diplomatura de totes les universitats catalanes i de bona part dels centres adscrits de les mateixes.

Amb els resultats d'aquesta enquesta i el de les anteriors, des de la UPEQ hem fet un informe en el qual es recullen els resultats globals de la UPF i es comparen amb els de la resta del sistema universitari de Catalunya (SUC), en el qual també s'hi troba l'evolució temporal dels resultats en relació a les enquestes anteriors (les de 2008, 2011 i 2014), i on en alguns aspectes s'hi han incorporat els resultats de cada titulació de la UPF per tal d'oferir major claredat i capacitat explicativa als resultats. Aquest informe d'Universitat es pot trobar a https://www.upf.edu/web/upeq/inslab17 .

A més a més hem fet per a cada titulació un informe individual on es recullen els principals resultats de la titulació per a que els responsables de les titulacions puguin fer l'anàlisi pertinent. Aquest és el document que esteu llegint. A cada apartat de l'informe hi ha una primera part on s'analitza la situació a la UPF i al SUC i la seva evolució temporal i una segona part on es presenten les dades de la titulació, d'aquesta manera es disposa d'uns valors de referència que permeten fer una millor valoració de la situació en què es troba la titulació.

En aquesta edició de l'enquesta s'han entrevistat 35 graduats d'Humanitats dels 67 que es van graduar el curs 2012-2013, i que per tant fa tres anys que van acabar els estudis.

A tall general i a mode de resum del que ha passat a la UPF i al SUC aquests darrers anys es pot afirmar que entre el 2008 i el 2014 es va produir una disminució de l'ocupació i un increment remarcable de la precarització de la feina entre els graduats universitaris de Catalunya, i els graduats de la UPF no en van ser una excepció; en aquesta enquesta del 2017, en canvi, s'observa una recuperació de l'ocupació i una certa millora de les condicions laborals dels graduats. Els graduats de la Universitat Pompeu Fabra han millorat de manera notòria les seves condicions d'inserció laboral respecte els anys 2014 i 2011, i han passat de tenir unes condicions d'inserció millors que les del conjunt del sistema universitari català.

1.- Situació laboral

En aquest primer apartat s'analitzaran diversos aspectes referits a la situació laboral dels graduats. Concretament s'analitzaran els resultats referents a la taxa d'ocupació, el sector on treballen (sector públic o privat), com accedeixen a la feina i el lloc on treballen. S'hi inclou una comparativa entre la UPF i el conjunt del SUC.

1.a.- Graduats ocupats i no ocupats

A la UPF i al SUC millora l'ocupació degut a la millora de les condicions econòmiques generals respecte la crisis econòmica dels anys 2011 i 2014. Els resultats del conjunt del sistema universitari català també han millorat respecte l'enquesta de 2014, però la seva recuperació és més lenta i no milloren els resultats de l'enquesta del 2011.

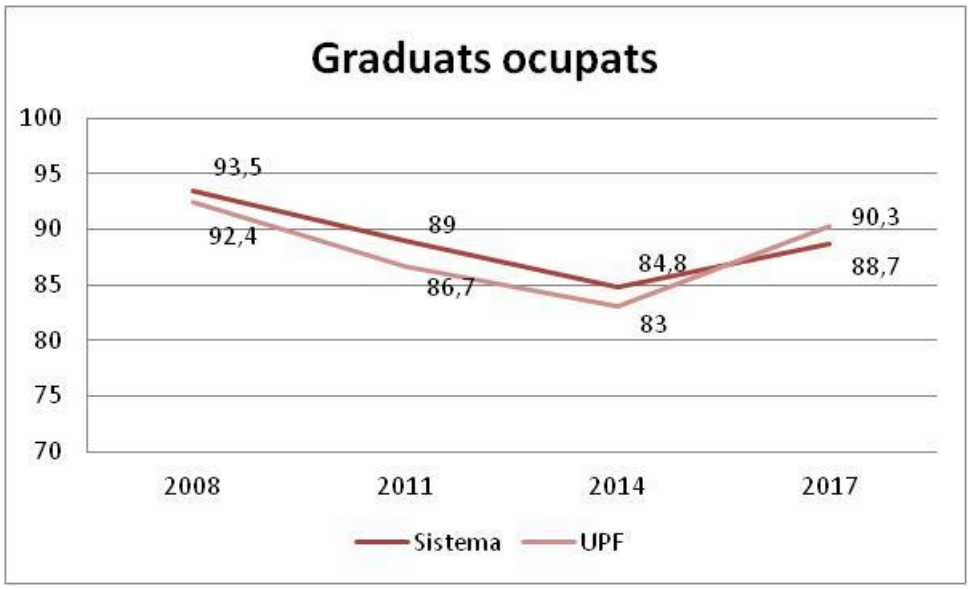

Dins del grup dels graduats no ocupats s'hi inclouen tant els que estan aturats (busquen feina però no en troben) com els inactius (no busquen feina).

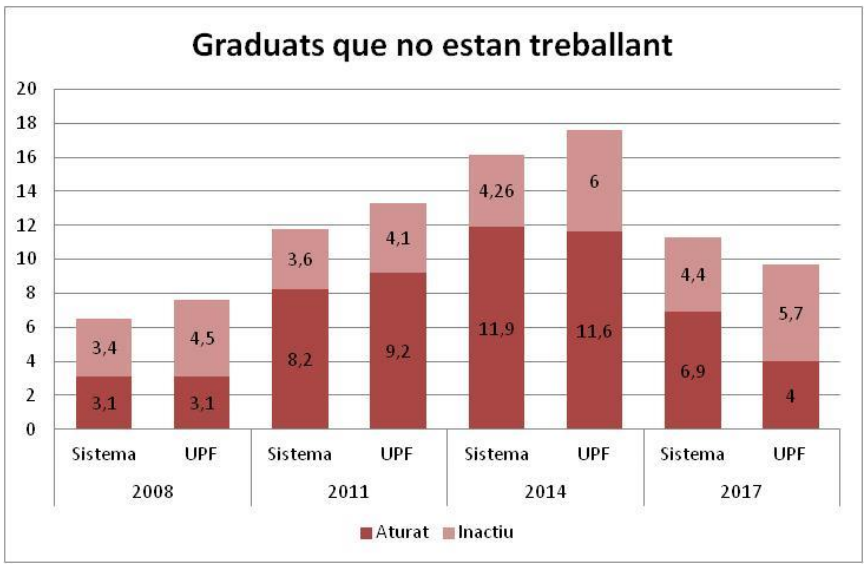

El gruix dels graduats no ocupats el formen els que són inactius en el cas de la UPF, que representen el 5,7% de tots els graduats, i els aturats en el cas del conjunt del sistema que són el 6,9% del conjunt de graduats. L'atur mostra una ràpida reducció respecte l'any 2014, de l'11% al 4%, i es torna a situar en valors lleugerament superiors als de l'enquesta del 2008. L'atur s'ha reduït també pels estudiants de la resta del sistema i passa entre el 2008 i el 2014 del 3,1% a més de l'11% l'any 2014 per reduir-se fins al 6,9% del total l'any 2017.

El principal motiu pel quals els graduats romanen inactius és majoritàriament perquè continuen els estudis, una minoria és es dedica a la llar o la maternitat.

Humanitats

La taxa d'ocupació dels graduats és elevada en el cas dels estudis d'Humanitats, se situa lleugerament per sota de la mitjana de la UPF en tots els anys de l'enquesta. És detecta un increment de l'atur i els inactius durant els anys de la crisi econòmica que ja s'han començat reduït en l'edició de l'enquesta de l'any 2017.

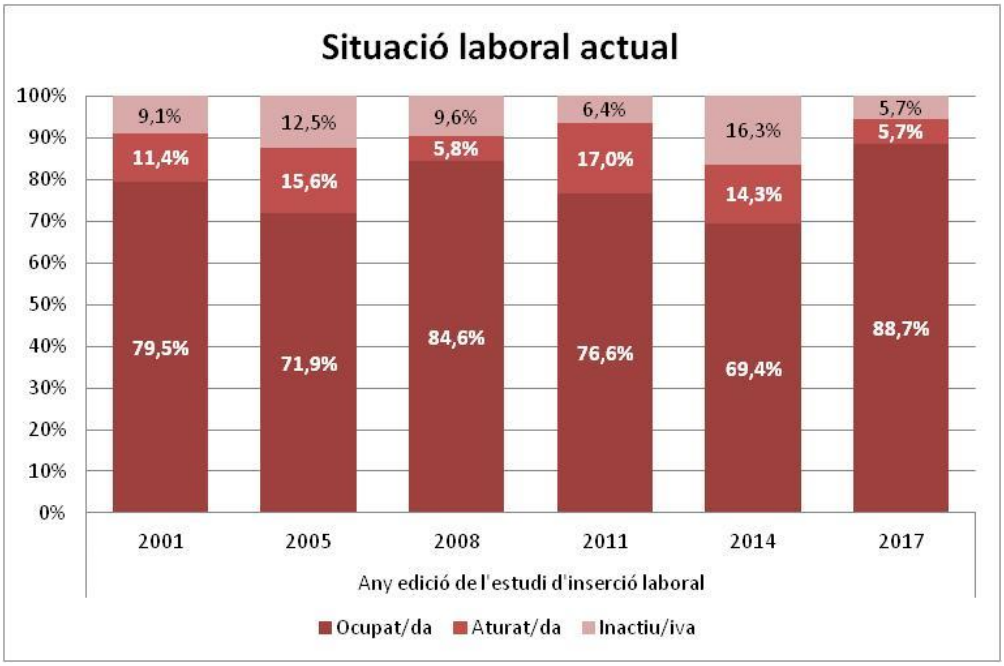

1.b.- Sector d'ocupació

La UPF mostra una proporció de graduats que treballen al sector privat netament superior a la del sistema universitari. La proporció de graduats que treballen en el sector públic està molt condicionat per l'actual crisis econòmica ja que la contractació pública s'ha reduït molt des del 2008 i això es nota en la variació que hi ha hagut aquests anys en la proporció entre els que treballen al sector públic i al privat.

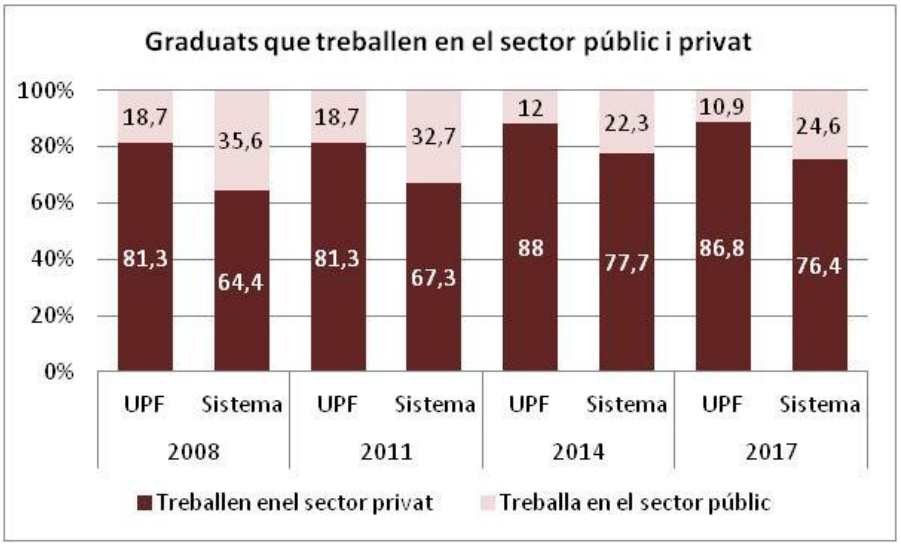

Humanitats

La gran majoria de graduats d'Humanitats treballen al sector privat. El percentatge de graduats en Humanitats que treballen al sector privat ha anat oscil·lant d'acord amb la crisi econòmica, s'expandeix paulatinament fins a l'any 2008 quan assoleix el màxim de la sèrie amb un 26%, quan la despesa i la contractació pública es contreuen a arrel de la crisis també ho fa els percentatge de graduats que treballen al sector públic, fins a assolir el seu mínim històric en l'enquesta de l'any 2017, 14%.

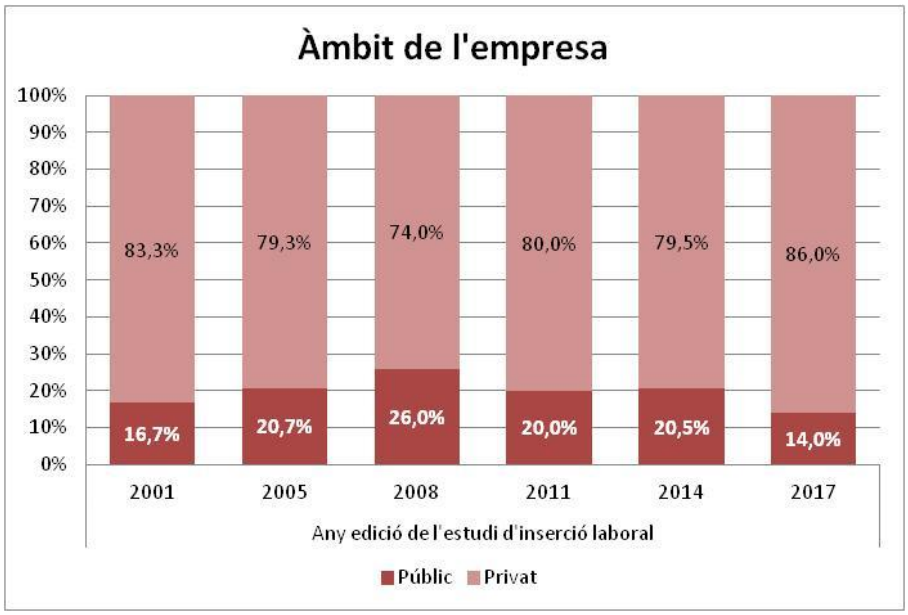

1.c.- Funcions dels graduats

Les funcions que desenvolupen a la seva feina els graduats han variat a l'enquesta de l'any 2017, després d'haver-se mantingut relativament estables entre els anys 2011 i 2014 i amb poca variabilitat respecte els de 2008 excepte en el cas dels graduats que

realitzen funcions tècniques, que han passat d'un 20,5% a un 39%. Els resultats pel conjunt del sistema són molt similars l'any 2017 als obtinguts per la UPF.

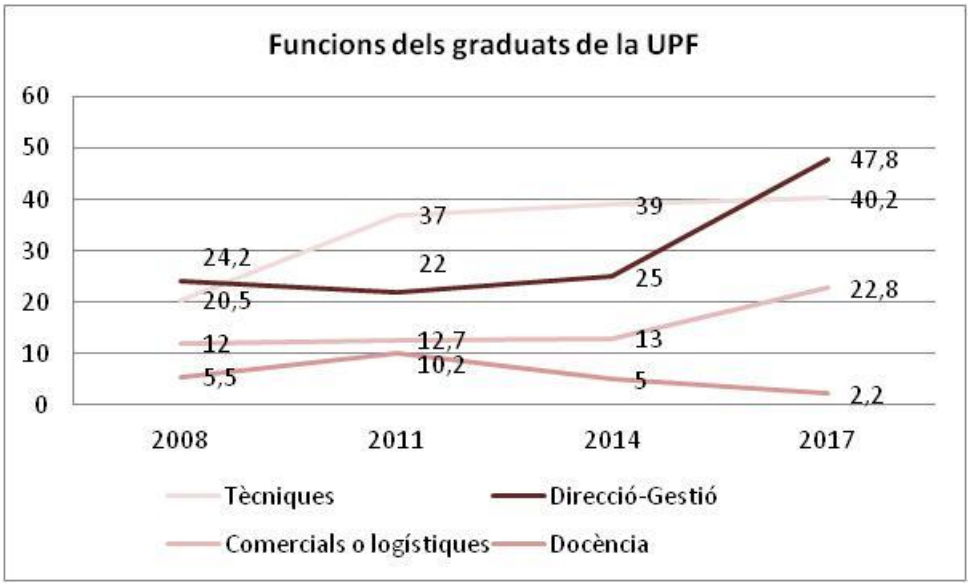

Humanitats

El percentatge suma més d'un 100% ja que cada graduat pot realitzar més d'una funció en la seva feina actual. Els graduats en Humanitats bàsicament fan funcions de direcció i tècniques, mentre les funcions d'ensenyament han baixat d'un 43,5% l'any 2011 a un 18,9% l'any 2017.

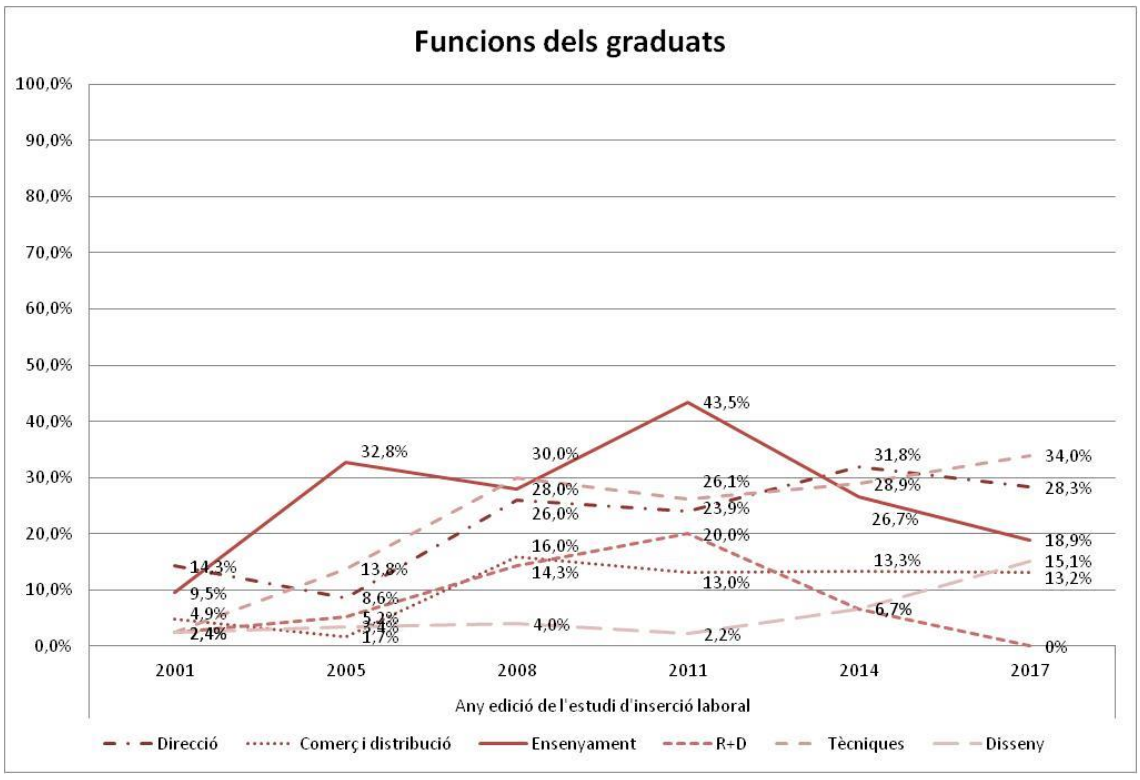

2.- Qualitat de l'ocupació

La qualitat de l'ocupació dels graduats és un aspecte important de la inserció laboral. En aquest apartat s'analitza els diferents aspectes de l'ocupació dels graduats, si treballen a temps complet o parcial, si tenen contractes fixes, temporals o són autònoms i la satisfacció amb la feina que realitzen. Tots aquests aspectes defineixen la qualitat de l'ocupació i és important per veure com ha evolucionat a arrel de la profunda crisis econòmica dels últims anys.

2.a.- Contracte a temps complet

Entre els que treballen, el percentatge de graduats que treballen a temps complet, és del 85,2% , aquesta xifra s'ha incrementat respecte l'enquesta de l'any 2014 quan era del 81%. Entre els anys 2008 i 2014, en el marc de la crisi econòmica i l'increment de la precarització conseqüència d'aquesta el percentatge d'ocupats a temps complert s'havia reduït del 92,8% l'any 2008 al 81% l'any 2014. Els graduats de la UPF comparteixen tendència amb els del sistema universitari català i en ambdós casos s'ha reduït la xifra d'estudiants ocupats a temps complet, però la UPF obté uns resultats lleugerament millors que el conjunt del sistema universitari i el creixement entre 2014 i 2017 del percentatge d'ocupats a temps complet ha estat sensiblement més ràpid.

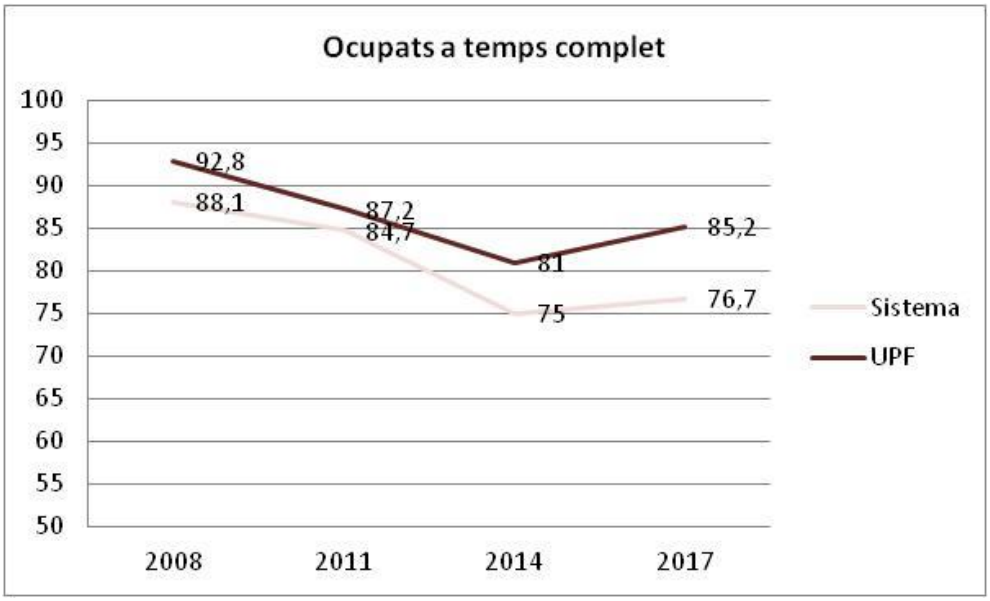

Humanitats

Els graduats en Humanitats són dels que han patit una davallada més pronunciada de la proporció que treballa a temps complet. Cal destacar la forta davallada, deguda a la crisis econòmica, en la taxa de graduats que treballen a temps complet que va passar d'un 87% a un 58,5% entre 2008 i 2011. La taxa de graduats en Humanitats que treballen a temps complet ha tingut un lleuger ascens entre les edicions de l'enquesta de 2014 i 2017 passant d'un 61,4% a un 67,9%.

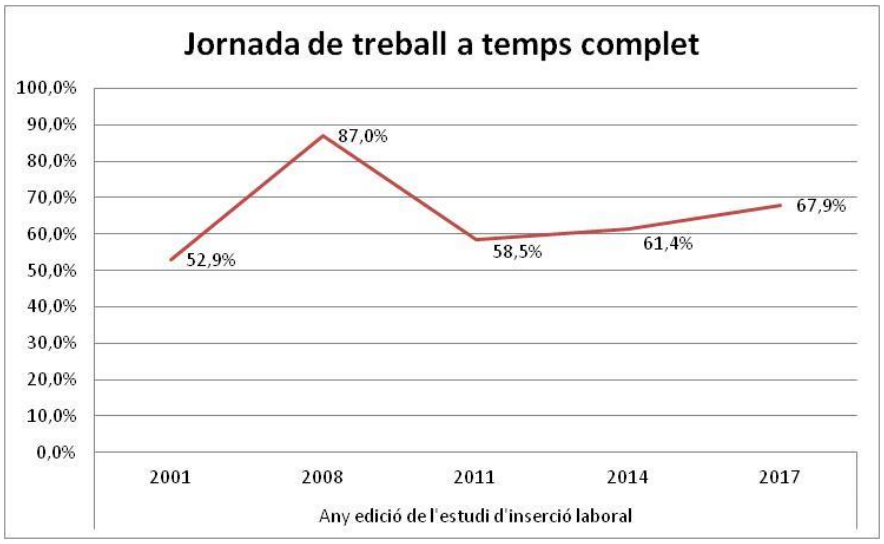

2.b.- Contracte fix

S'observa com, en línia amb les tendències vistes anteriorment, es produeix una lleugera millora de la xifra de graduats que gaudeixen d'un contracte laboral de temps indefinit. La xifra de graduats amb contracte fix s'ha reduït d'un 67,9% el 2008 a un 56,6% el 2017, després del lleuger augment respecte l'any 2014 que era d'un 55%. La tendència és idèntica a la del sistema universitari català, si bé els resultats de la UPF són millors que els del conjunt del sistema.

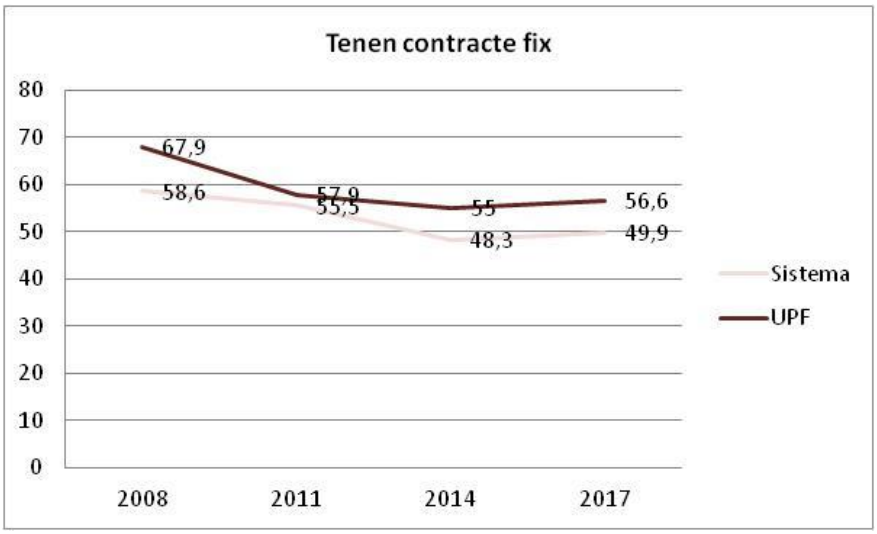

Humanitats

Si s'analitza el percentatge de graduats per tipologia de contracte s'observa com una majoria de graduats d'Humanitats tenen contractes fixes. Des de l'any 2001 s'observa una evolució fins a l'any 2008 en que cada any van créixer els graduats amb contracte fix i mentre els graduats amb contracte temporal disminuïen en termes generals. L'any 2011 s'observa l'impacte de la crisi econòmica amb una reducció dels contractes fixes. A partir de l'any 2011 s'inicia un procés de millora i increment del percentatge de contractes fixes en cada edició. En l'edició del 2017 han desaparegut els graduats que són becaris o que treballen sense contracte i s'ha doblat el número d'autònoms.

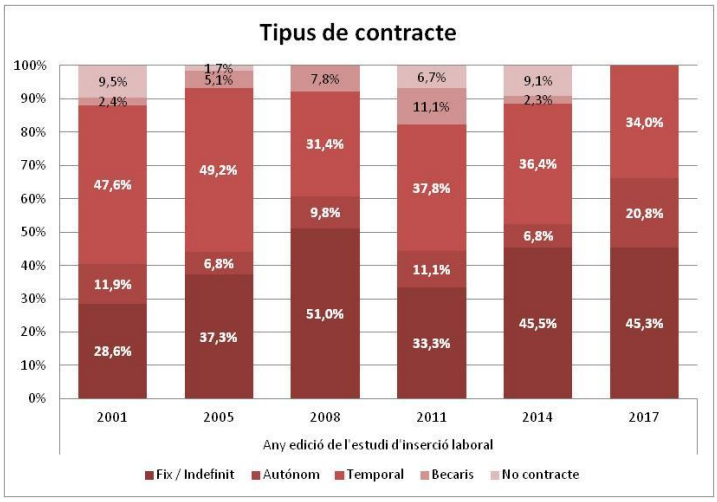

2.c.- Funcions pròpies. Taxa d'adequació

En el cas dels graduats de la UPF s'ha produït un augment del percentatge dels graduats que realitzen funcions pròpies del seu títol. La realització de funcions pròpies del títol per part dels graduats ha augmentat de manera sòlida i sostinguda des de l'enquesta de l'any 2011 i ha passat d'un 51,6% de graduats que havien desenvolupat funcions pròpies del seu títol en la seva feina a un 71,9% l'any 2017. En canvi en el conjunt del sistema els resultats de l'enquesta de l'any 2017 són molt similars als obtinguts l'any 2014 i després d'un sòlid increment entre els anys 2011 i 2014 es produeix un estancament entre els anys 2014 i 2017 dels graduats que han desenvolupat funcions pròpies del seu títol.

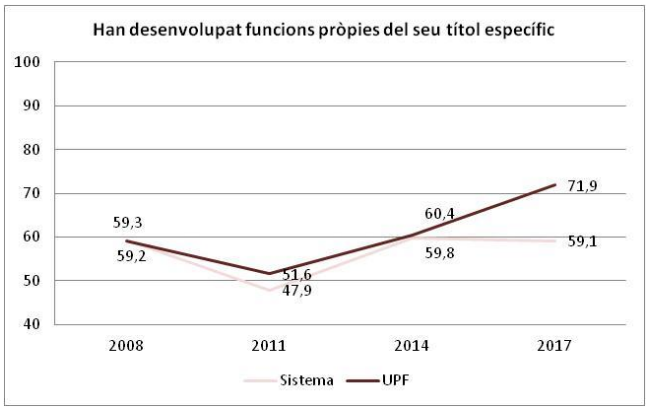

Humanitats

A l'analitzar si han desenvolupat funcions pròpies del títol específic en la feina actual els graduats d'Humanitats són un dels estudis on la taxa d'adequació de funcions és més baixa, molt per sota la de la UPF i la del conjunt del sistema. La taxa d'adequació es mantenia relativament estable entre 2001 i 2008 amb un lleuger repunt. A causa de la crisi econòmica es va reduir fins tocar fons l'any 2014 i s'ha mantingut estable des d'aleshores.

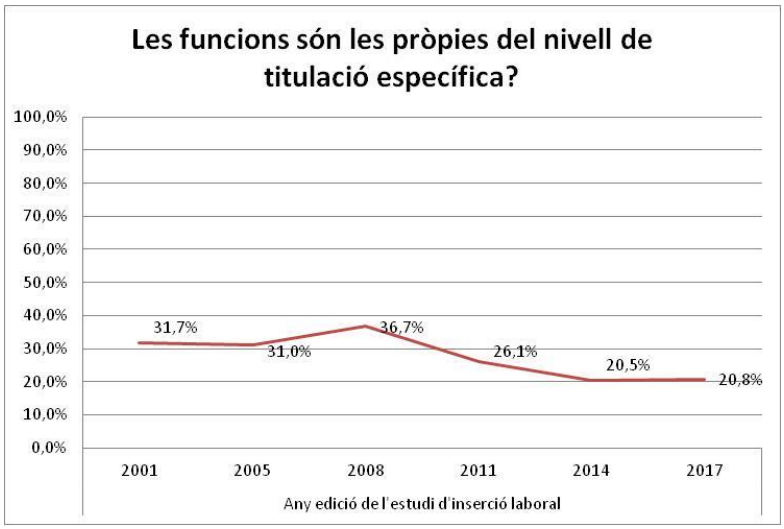

2.d.- Salari

El salari dels graduats que treballen a temps complet és un dels indicadors claus de la qualitat de l'ocupació. Es percep una recuperació mitjana del poder adquisitiu dels graduats per feines iguals respecte l'any 2014, però els salaris encara són inferiors als dels anys 2011 i 2008. S'ha reduït sensiblement el percentatge de graduats de la UPF que guanyen menys de 12.000€, que ha passat d'un 23,4% a un18% fins a situar-se per sota del conjunt del sistema, tot i que encara no ha tornat als valors pre-crisi de 2011 i 2008. S'ha reduït també, tant entre els graduats de la UPF com entre els del conjunt del sistema el conjunt d'estudiants que guanyen entre 1000 i 2000€ al mes passant en el cas de la UPF d'un 47,4% al 36,1% i d'un 40,3% a un 37,4% en el cas del conjunt del sistema. És la categoria de salari més alta, més de dosmileurista, l'única que ha crescut, tant entre els graduats de la UPF com entre els graduats del conjunt del sistema universitari català, el creixement en el cas dels graduats de la UPF és més intens ja que han passat de ser el 29% al 48% dels graduats, mentre el creixement en el conjunt del sistema és molt més moderat, passant d'un 37,8% a un 42,9%.

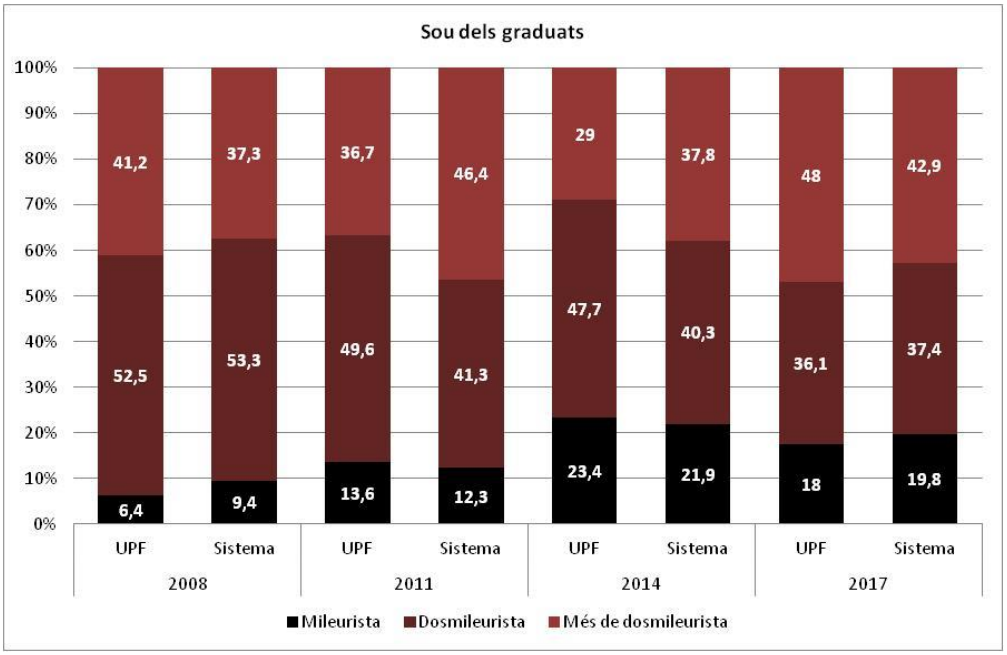

Humanitats

L'anàlisi del salari dels graduats que treballen a temps complet permet observar com els graduats d'Humanitats tenen uns salaris que han tendit a la polarització respecte l'any 2014, ja que s'han incrementat la categoria més baixa i més alta de salaris. La categoria més baixa de salaris, mileuristes, s'ha multiplicat per gairebé dos entre 2008 i 2017, mentre la categoria superior que s'anava reduint en cada edició de l'enquesta s'ha recuperat en l'última edició.

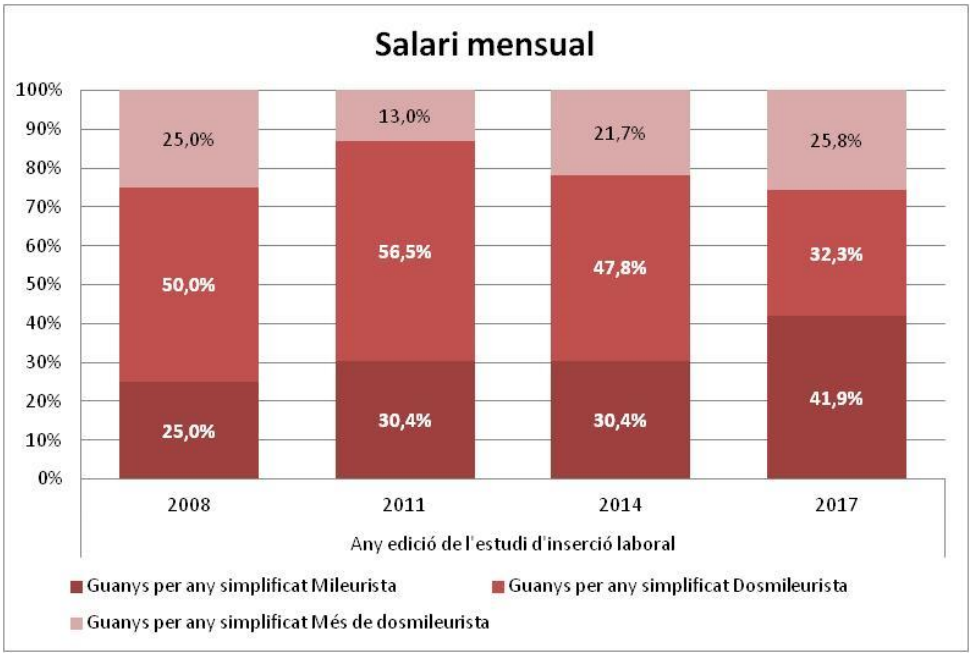

2.e.- Satisfacció amb la feina

La satisfacció amb la feina que tenen els graduats es valora en una escala d'1 a 7, on 1 és gens satisfet, i 7, molt satisfet. En termes generals, la satisfacció amb la feina és estable respecte les enquestes de 2008 i 2011 i 2014.

Quan posem en un mateix pla la satisfacció amb la feina dels graduats de la UPF amb els del sistema universitari català s'observa com la satisfacció és troba en nivells molt similars.

Humanitats

La satisfacció general amb la feina dels graduats dels estudis d'Humanitats es manté elevada i estable, amb tendència creixent fins al màxim de l'any 2008 i amb tendència decreixent des de l'any 2008. El nivell de satisfacció és similar a la del conjunt de la UPF i el Sistema Universitari Català.

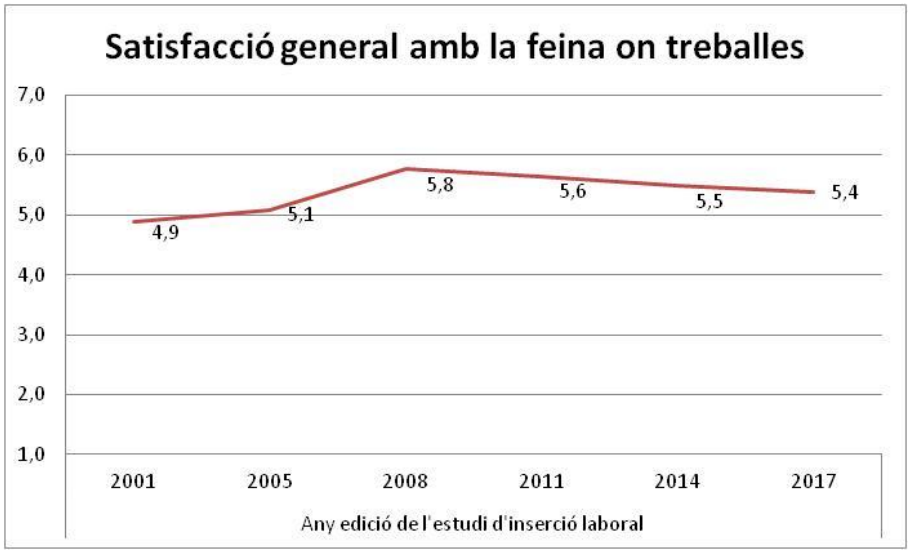

3.- La formació universitària i la feina

En aquest tercer apartat de l'informe s'entrarà a valorar la satisfacció dels graduats amb els coneixements adquirits, així com la seva utilitat amb la feina, es valorarà també la intenció de repetir els estudis, així com si han continuat els estudis a la mateixa universitat i es valorarà també la formació rebuda en diferents ítems. El més destacat d'aquestes valoracions és que els graduats fa tres anys que van finalitzar els estudis i per tant la satisfacció amb la formació i la valoració d'aquesta està fet amb la perspectiva d'aquests tres anys.

3.a.- Satisfacció general

Els graduats valoren de manera satisfactòria la utilitat dels coneixements adquirits a la Universitat amb la feina que actualment desenvolupen. Aquest indicador, com es veu en la gràfica, s'ha mantingut estable en les tres últimes edicions de l'enquesta tot i que en el conjunt del sistema s'ha reduït lleugerament en l'última edició. L'escala d'1 a 7, on 1 és gens satisfet, i 7, molt satisfet.

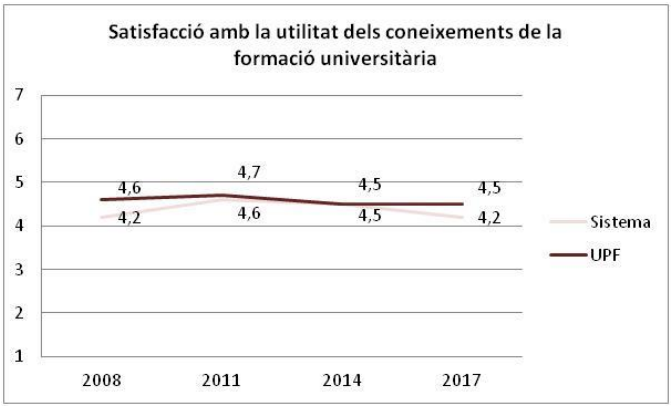

Humanitats

La satisfacció amb la utilitat dels coneixements adquirits és baixa i està per sota del conjunt de la UPF i el sistema català. L'any 2011 és va assolir el màxim i des d'aleshores l'indicador ha baixat en cada edició fins assolir el mínim històric l'edició de l'any 2017, igualant la de l'any 2005. L'edició de l'any 2017 és la primera en que s'han enquestat graduats de grau, però la tendència no ha variat.

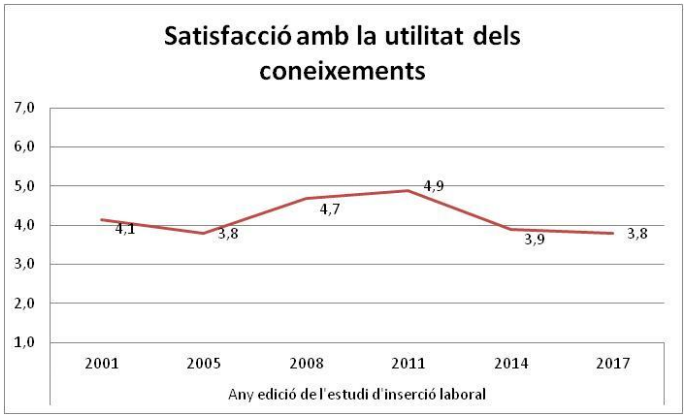

3.b.- Valoració dels graduats dels estudis realitzats

Els graduats valoren positivament els estudis que han realitzat, i un 67,7% dels graduats de la UPF repetiria la mateixa carrera a la mateixa Universitat. Aquesta xifra contrasta amb el 70,9% que repetiria la mateixa carrera a la mateixa universitat en el conjunt del sistema. Com es pot observar, la proporció d'estudiants de la UPF que repetiria la mateixa carrera s'ha reduït des de 2008 fins al 2014 tot i s'ha recuperat molt lleugerament entre 2014 i 2017 - en contrast amb la del sistema universitari que ha estat en ascens entre el 2008 i el 2014 i ha patit un remarcable descens entre 2014 i 2017-, el percentatge d'estudiants que repetirien la mateixa carrera segueix sent més baix a la UPF que en el conjunt del sistema.

Humanitats

El graduats en Humanitats tenen en un percentatge baix d'intenció de repetir la carrera, per sota de la mitjana de la UPF i del conjunt del sistema català. L'evolució de la intenció de repetir la carrera ha estat inconstant al llarg de tots aquests anys, l'any 2017 s'assoleix el mínim de la sèrie històrica i coincideix amb la primera edició que s'enquesta graduats de grau.

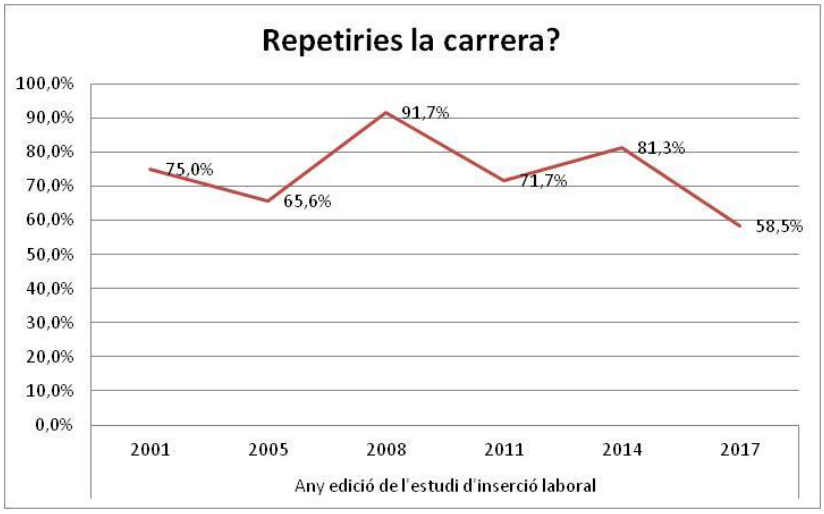

3.c.- Repetiria la Universitat

Si bé han disminuït el graduats a la UPF que repetirien els estudis, la satisfacció dels graduats amb la UPF és elevada i constant i es troba per sobre la satisfacció dels estudiants del conjunt del sistema universitari català amb les seves universitats que obté pitjors resultats en cada edició des de l'any 2008.

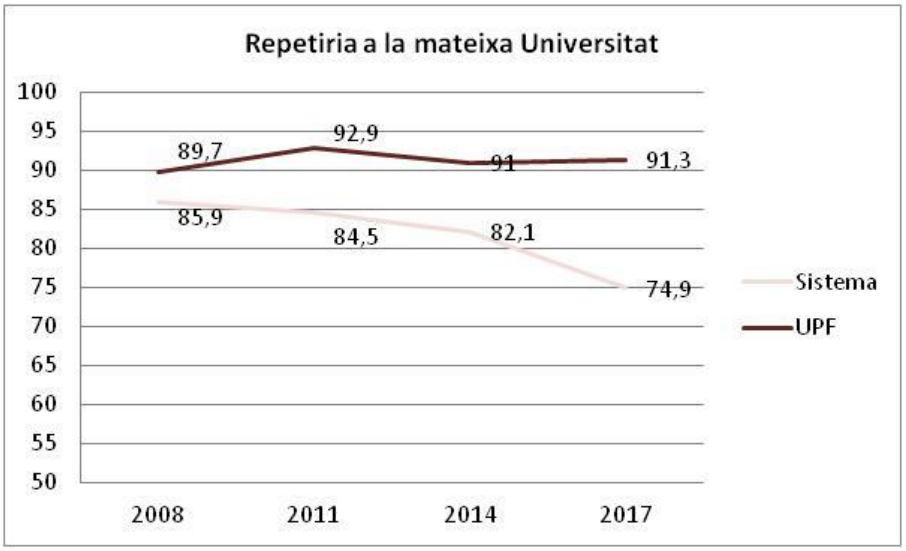

Humanitats

La intenció que els graduats d'Humanitats tenen de repetir la UPF com a Universitat si haguessin de començar de nou un grau és superior a la intenció de repetir el grau concret. En aquest cas la intenció de repetir universitat ha mantingut una tendència creixent entre 2001 i 2014 però en aquesta última edició ha baixat fins als nivells de l'any 2005.

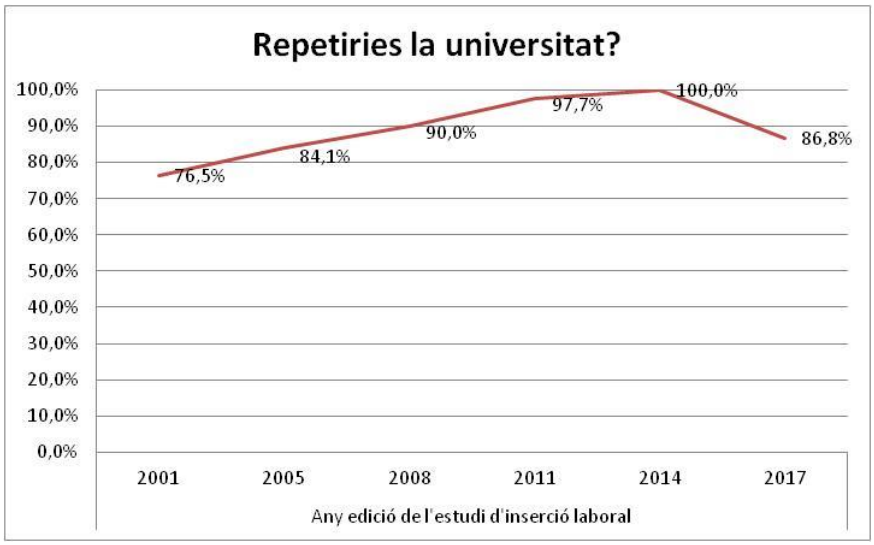

3.d.- Continua els estudis a la UPF

L'elevat grau de satisfacció dels graduats de la UPF amb la pròpia Universitat i amb les elevades taxes de graduats que repetirien els seus estudis contrasta amb el fet que només un 30% dels graduats que ha prosseguit amb els seus estudis ho ha fet a la UPF. Aquesta dada es complementa amb el fet que un 74% dels graduats de la UPF ha prosseguit amb els seus estudis després de graduar-se i un 56,7% d'aquests ha realitzat un post-grau o Màster, mentre que el 2,4% ha fet una segona titulació i un 3,7% ha realitzat estudis de doctorat. S'observa un important decalatge entre la satisfacció que els estudiants mostren vers la UPF i els estudis originals i el fet que només un 30% d'aquests escullin la UPF per prosseguir amb els seus estudis, tenint en compte que un 74% de llicenciats i diplomats de la UPF ha continuat amb els seus estudis.

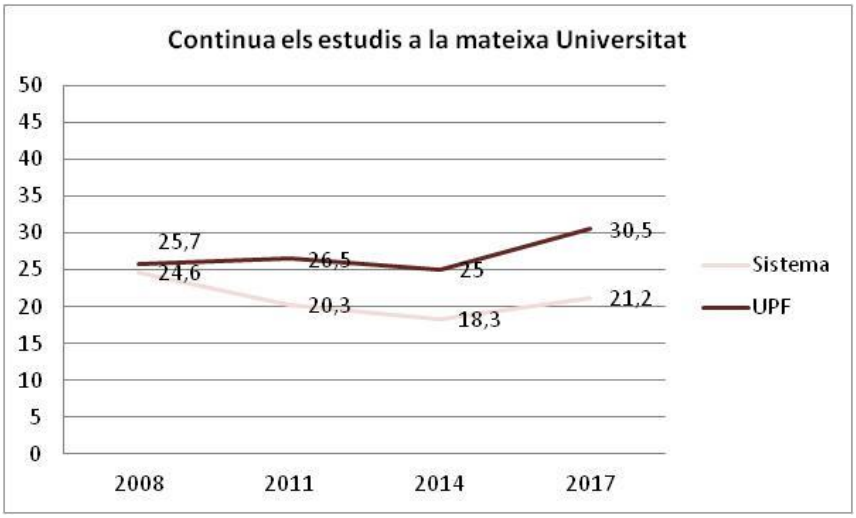

Humanitats

Si s'entra a l'anàlisi per estudi de quins són els graduats que han continuat els estudis a la UPF es pot observar una reducció del percentatge de graduats d'Humanitats que continuen els seus estudis a la UPF i se situa substancialment per sota del conjunt de la UPF i lleugerament per sota del sistema universitari català.

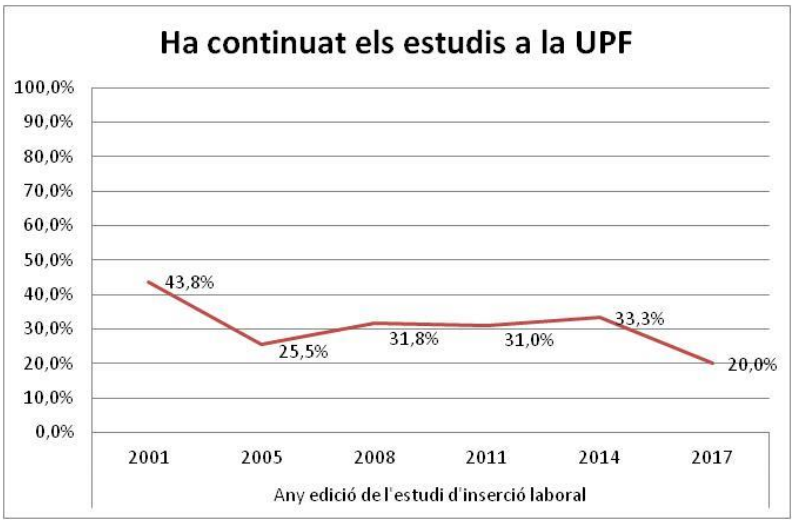

3.e.- Valoració de la formació rebuda

La valoració que els graduats de la UPF fan de la formació rebuda és positiva i es manté estable al llarg de les diverses edicions de l'enquesta en la majoria d'ítems i millora en alguns.

En l'edició de l'enquesta de l'any 2017 la valoració dels diversos ítems és més positiva a la UPF que al conjunt del sistema, tan en la valoració de la formació com en l'utilitat de la formació rebuda.

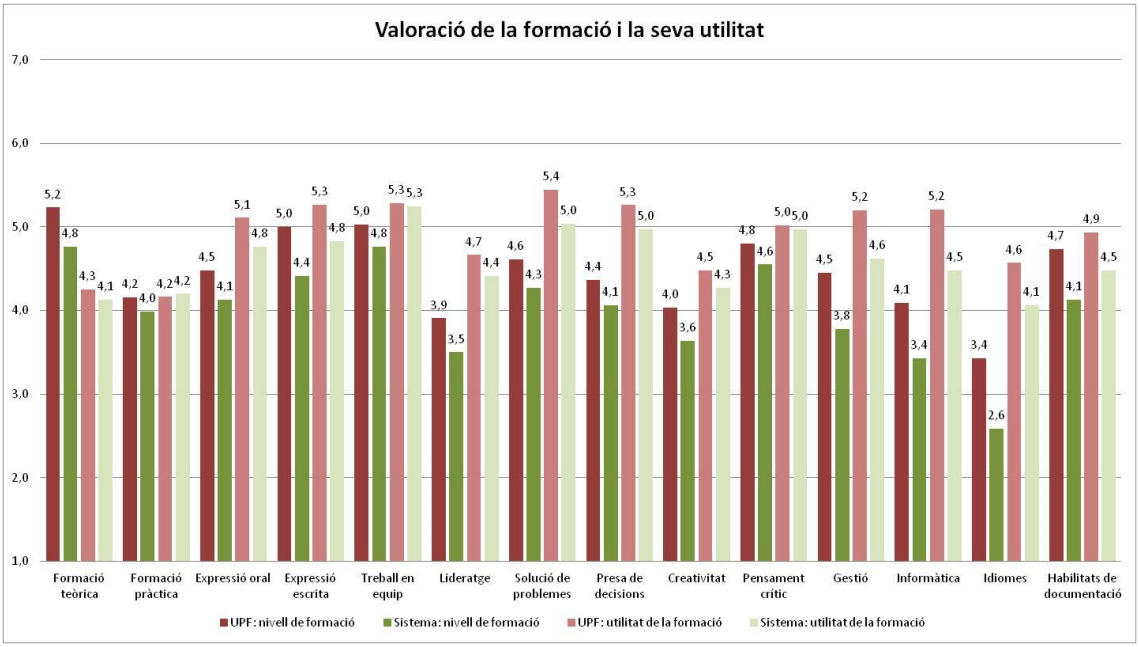

Per veure en quina mesura s'ajusta la formació rebuda en determinades competències amb la utilitat d'aquestes a la feina actual, el que s'ha fet és veure la diferència de valoració que fan els estudis entre la primera i la segona. D'aquesta manera les competències que se situen per sobre de 0 és que se les valora millor la formació obtinguda que la utilitat en la feina i viceversa. Com més a prop de 0 més s'ajusta la formació amb la utilitat, com més lluny més decalatge, potser massa formació per la utilitat que efectivament té en la feina o poca formació per la utilitat que té una competència en la feina.

La majoria de competències tenen una valoració del nivell obtingut inferior a la utilitat que la mateixa té per la feina. Destaca el bon nivell obtingut en formació teòrica i pràctica. Els àmbits on es produeixen els decalatges més grans entre el nivell obtingut a la universitat i la utilitat de la competència a la feina és troben en l'àmbit dels idiomes, informàtica, resolució de problemes, gestió i presa de decisions. Les competències que han tingut una millora constant i sostinguda des del 2008 són la formació teòrica i pràctica, habilitats de documentació, l'expressió oral i el treball en equip. Tot i aquesta millora els únics ítems en que els estudiants donen una valoració més alta a l'útilitat a la feina que no pas a la formació rebuda són les habilitats de documentació, la formació teòrica i la formació pràctica.

Com s'observa en el gràfic la UPF obté uns resultats sensiblement millors que el conjunt del sistema en la valoració de la formació en competències rebuda. Aquests aspectes relacionats amb la valoració de la formació rebuda estan clarament vinculats a l'experiència dels graduats en el mercat de treball, a les fortaleses i debilitats que hi ha detectat.

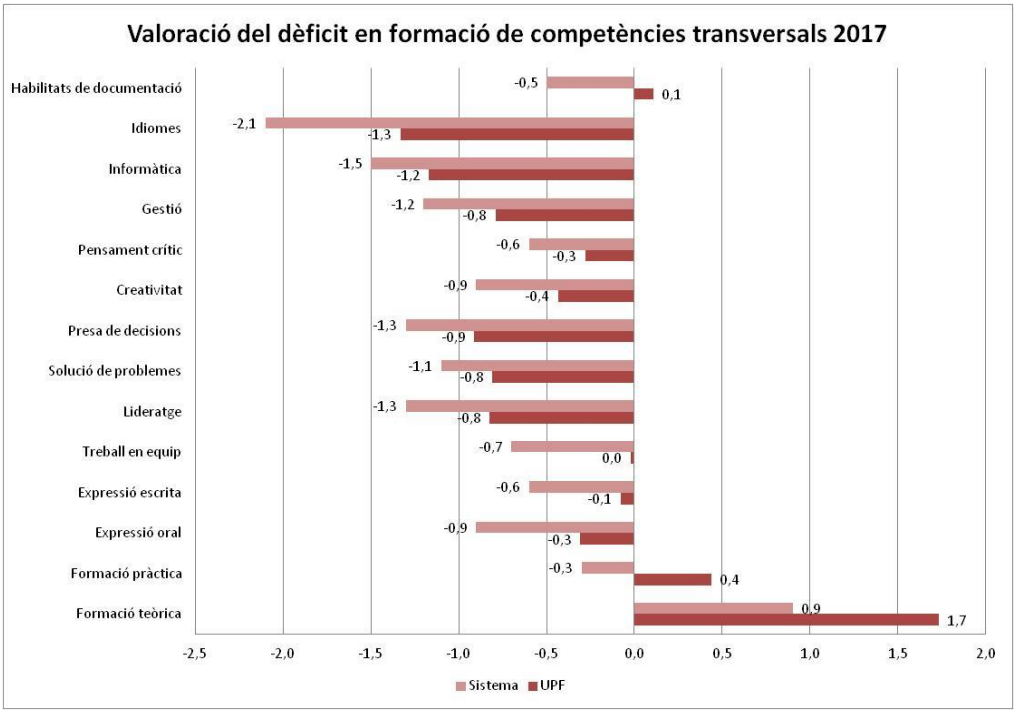

Humanitats

Els estudis d'Humanitats obtenen unes valoracions diferents, i molt influenciades pel contingut del grau, en termes generals a les de la UPF pel que fa a la formació i a la utilitat de la formació adquirida.

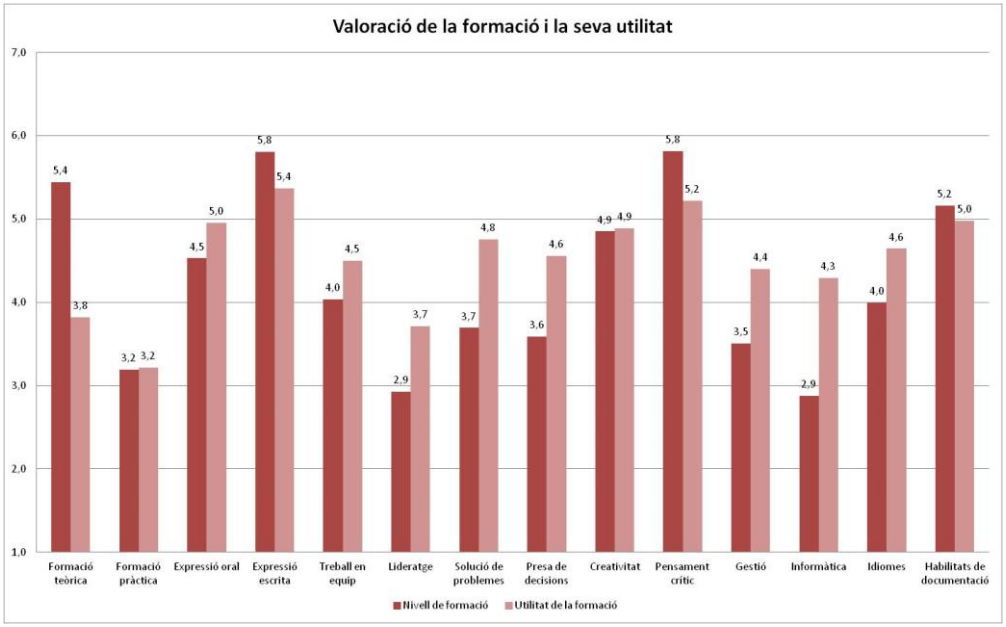

Els graduats en humanitats obtenen millors resultats que el conjunt de la UPF en la valoració que fan de les competències en habilitats de documentació, idiomes, informàtica, pensament crític, creativitat, presa de decisions, expressió escrita i formació teòrica.

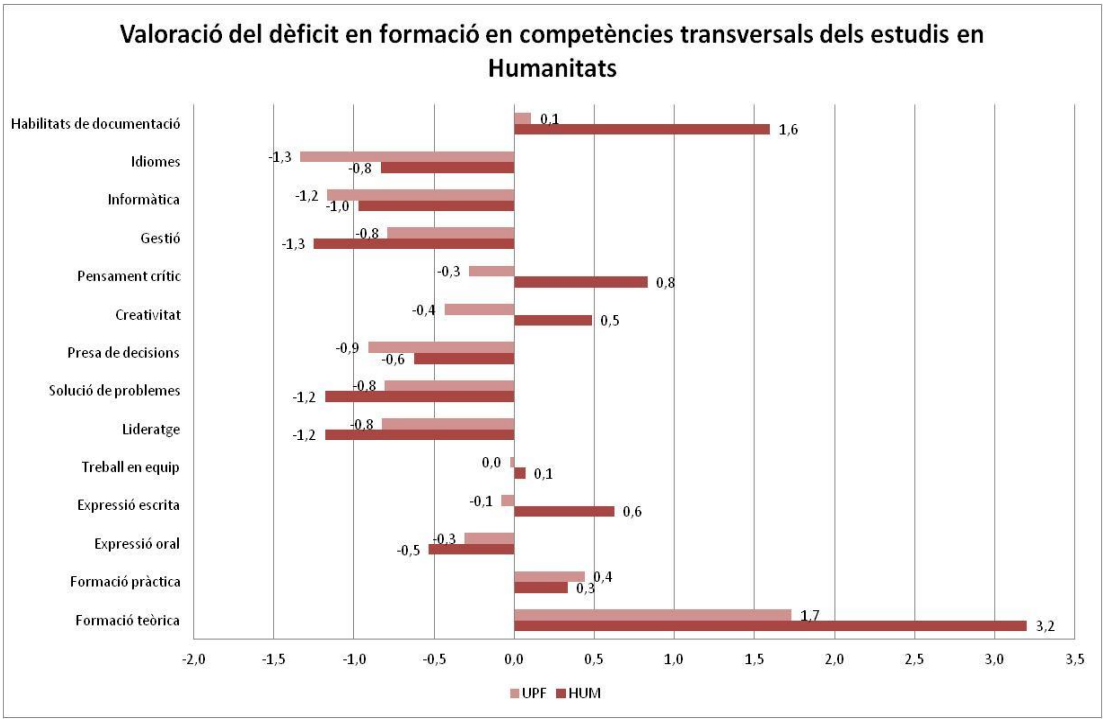

Conclusió

Els estudis d'Humanitats han obtingut uns resultats similars o pitjors que en edicions anteriors. És detecta una precarització dels graduats en Humanitats ja que tot i haver millorat la taxa d'ocupació, incrementat el percentatge de graduats que treballen a temps complet i incrementat el percentatge de graduats amb contracte fix, la taxa d'adequació de les funcions s'ha reduït i s'ha incrementat la temporalitat al mateix temps que els salaris s'han polaritzat i per tant s'ha incrementat la desigualtat. Els graduats en Humanitats s'han vist menys afectats per la crisi econòmica que altres estudis, probablement per que ja tenien unes pitjors condicions laborals de partida. El que també s'observa és un empitjorament de la satisfacció dels graduats, la satisfacció amb la utilitat dels coneixements adquirits, la continuïtat d'estudis a la UPF, així com la intenció de repetir els estudis obtenen els resultats més baixos des de l'any 2001.